Komisja Nadzoru Finansowego

7 czerwca 2016 r.

Komunikat z 310. posiedzenia Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 7 czerwca 2016 r.

1. W trzysta dziesiątym posiedzeniu Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) wzięli udział:

- Pan Andrzej Jakubiak – Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego,
- Pan Wojciech Kwaśniak – Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego,
- Pan Lesław Gajek – Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego,
- Pan Jacek Bartkiewicz – Członek Zarządu Narodowego Banku Polskiego,
- Pan Piotr Nowak – Przedstawiciel Ministra Finansów[1],
- Pan Zdzisław Sokal – Przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej[2].

2. Komisja zaakceptowała założenia nowelizacji skierowanej do banków **Rekomendacji H** dotyczącej systemu **kontroli wewnętrznej** w bankach.

Obecnie obowiązująca wersja Rekomendacji H była nowelizowana w 2011 r. Od tego czasu nastąpiły znaczące zmiany w otoczeniu regulacyjnym, zarówno w zakresie polskich przepisów prawa i standardów, jak i rozwiązań światowych, w tym zwłaszcza europejskich. W dniu 1 listopada 2015 r. weszła w życie znowelizowana *ustawa Prawo bankowe*, a w dniu 13 września 2015 r. znowelizowana *ustawa o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.* W lipcu 2014 r. KNF wydała *„Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.* Oczekiwane jest zastąpienie uchwały KNF nr 258/2011 rozporządzeniem Ministra Finansów. Trwają też prace nad projektem Rekomendacji Z dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach. Wydane też zostały nowe wytyczne Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA) i Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego. Zachodzi więc potrzeba zapewnienia spójności oczekiwań KNF z wdrożonymi i planowanymi przepisami prawa i standardami.

Nowelizacja Rekomendacji H będzie bazowała na następujących założeniach:

- oparcie systemu kontroli wewnętrznej na anglosaskiej koncepcji *internal control system*, tj. na zbiorze mechanizmów kontrolnych zapewniających osiągnięcie ustawowych celów (tj. skuteczności i efektywności działania banku, wiarygodności sprawozdawczości finansowej, przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w banku, zgodności działania banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi), w miejsce obecnego podejścia ukierunkowanego na kontrolę funkcjonalną (z francuskiego *contre role*),
- traktowanie systemu kontroli wewnętrznej jako odrębnego systemu względem systemu zarządzania ryzykiem, poprzez rozróżnienie – zgodnie z ustawą – dwóch systemów z odrębnymi mechanizmami kontroli wewnętrznej i kontroli ryzyka,

[1] Pan P.Nowak nie brał udziału w omawianiu spraw opisanych w pkt 9 c–e komunikatu.
[2] Pan Z.Sokal nie brał udziału w omawianiu spraw opisanych w pkt 2 i 9 komunikatu.

- umieszczenie komórki do spraw zgodności i komórki audytu wewnętrznego w systemie kontroli wewnętrznej,
- ujęcie systemu kontroli wewnętrznej w ramach modelu trzech linii obrony (pierwsza linia obrony – działalność biznesowa, druga – komórka do spraw zgodności, trzecia – komórka audytu wewnętrznego), poprzez przypisanie do tych linii odpowiednich mechanizmów kontrolnych.

Projekt nowelizacji Rekomendacji H zostanie skierowany do publicznych konsultacji na przełomie III i IV kwartału 2016 r.

3. KNF jednogłośnie wyraziła zgodę na powołanie:

- Pana **Adama Siwca** na Prezesa Zarządu **Banku Spółdzielczego „Mazowsze" w Płocku,**
- Pana **Jarosława Wiśniewskiego** na Prezesa Zarządu **Banku Spółdzielczego w Olecku.**

4. Komisja jednogłośnie wyraziła zgodę na powierzenie Panu **Michałowi Sobiechowi** funkcji Członka Zarządu **FM Banku PBP** SA nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności banku.

5. KNF jednogłośnie odmówiła wyrażenia zgody na powołanie:

- Pana **Bolesława Piotrowskiego** na stanowisko Prezesa Zarządu **Banku Spółdzielczego Rzemiosła w Szczecinie**

ze względu na brak rękojmi należytego wykonywania obowiązków, tj. niespełnianie jednego z wymogów, o których mowa w art. 22aa ust. 1 *ustawy Prawo bankowe*.

Ustalenie braku rękojmi jest konsekwencją dotychczasowego sposobu wykonywania przez kandydata obowiązków na stanowiskach zarządczych w zatrudniającym go banku spółdzielczym.

6. Komisja jednogłośnie nałożyła na **18 biur usług płatniczych** kary pieniężne w wysokości po **900 złotych** na 17 biur i **500 złotych** na 1 biuro (wysokość kar uwzględnia indywidualne okoliczności spraw) za naruszenie obowiązków określonych w *ustawie o usługach płatniczych,* polegające na:

- nieprzekazaniu KNF w ustawowym terminie informacji o łącznej wartości i liczbie transakcji płatniczych wykonanych w IV kwartale 2014 r., w 2014 r., w I kwartale 2015 r. lub w III kwartale 2015 r. albo
- niezłożeniu KNF w ustawowym terminie dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy gwarancji bankowej albo ubezpieczeniowej albo umowy ubezpieczenia.

W przypadku ponownych naruszeń obowiązków przez te biura usług płatniczych, KNF rozważy nałożenie wyższych kar.

KNF przypomina biurom usług płatniczych o ich obowiązkach prawnych wynikających z *ustawy o usługach płatniczych*. Więcej informacji na temat tych obowiązków można znaleźć w broszurze wydanej przez KNF.

Jaka jest różnica między biurem usług płatniczych a krajową instytucją płatniczą?

7. Analizując wnioski o ponowne rozpatrzenie spraw zakończonych nałożeniem przez KNF kar na **3 biura usług płatniczych** w wysokości po 900 złotych na 2 biura i 1800 złotych na 1 biuro, Komisja jednogłośnie utrzymała decyzję pierwszoinstancyjną w przypadku kary 900 złotych na 1 biuro, w przypadku 1 biura obniżyła wysokość kary z 1800 złotych do 900 złotych, a w przypadku 1 biura uchyliła decyzję pierwszoinstancyjną i umorzyła postępowanie.

8. Komisja jednogłośnie uchyliła w całości decyzję z dnia 3 września 2013 r. w sprawie nałożenia na Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA kary pieniężnej w wysokości 150 tysięcy złotych za niewypłacenie w ustawowym terminie odszkodowań z obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych oraz niewywiązanie się w ustawowym terminie z obowiązku poinformowania osoby występującej z roszczeniem, że odszkodowanie jej nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu i nałożyła na **Powszechny Zakład Ubezpieczeń** SA karę pieniężną w wysokości **130 tysięcy złotych** oraz umorzyła w części postępowanie administracyjne w odniesieniu do dwóch stwierdzonych w decyzji z dnia 3 września 2013 r. przypadków dotyczących niewypłacenia w ustawowym terminie odszkodowań z obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

9. KNF zapoznała się z informacją na temat:

- procedury określającej metodę identyfikacji **globalnych instytucji o znaczeniu systemowym** oraz definiowania podkategorii globalnych instytucji o znaczeniu systemowym,
- metod służących ocenie nadzorczej przy **identyfikacji innych instytucji o znaczeniu systemowym**,
- wyników badania i oceny nadzorczej (**BION**) dla sektora **banków spółdzielczych** i zrzeszających za 2015 r.,
- wyników **inspekcji** na rynku **ubezpieczeniowym** i **emerytalnym** w 2015 r.,
- implementacji **wytycznych** dotyczących **likwidacji szkód** z ubezpieczeń komunikacyjnych,
- prac w zakresie **modeli wewnętrznych zakładów ubezpieczeń**,
- sytuacji finansowej **domów maklerskich** w 2015 r.,
- wyników **kontroli firm inwestycyjnych**, agentów firm inwestycyjnych i przedsiębiorstw energetycznych w 2015 r.,
- sytuacji finansowej **towarzystw funduszy inwestycyjnych** w 2015 r.,
- wyników badania i oceny nadzorczej (**BION**) dla towarzystw funduszy inwestycyjnych za 2015 r.,
- zbywania na terytorium Polski tytułów uczestnictwa emitowanych przez **fundusze zagraniczne** w 2015 r.

10. Kolejne posiedzenia KNF są zaplanowane na:

- 21 czerwca 2016 r.
- 5 lipca 2016 r.